

Експертний висновок
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення боротьби з корупцією», реєстраційний № 2714 від 03.01.2020, внесений народними депутатами України Красносільською А. О., Юрчишиним Я. Р. та іншими.

2. Завдання законопроекту

Законопроектом вносяться зміни до ряду законодавчих актів України з метою встановлення/розширення пільг та соціальних гарантій для працівників Національного антикорупційного бюро (далі – Бюро).

Разом з тим Бюро створено як незалежний державний орган з особливими умовами оплати праці його працівників, що забезпечують достатні матеріальні умови для належного виконання ними службових обов'язків з урахуванням специфіки, інтенсивності та особливого характеру роботи, і тому **встановлення/розширення соціального пакета для працівників Бюро без урахування рівня одержаних доходів є необґрунтованим.**

Зокрема, проектом передбачено зміни до таких Законів України:

1) «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» та передбачено поширити дію цього Закону на осіб начальницького складу Бюро.

Зазначене є неприйнятним та може призвести до колізії в законодавстві, оскільки питання діяльності Бюро, у тому числі соціальний і правовий захист його працівників (осіб начальницького складу), визначені Законом України «Про Національне антикорупційне бюро України», а Закон України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» регулює питання соціального і правового захисту **виключно військовослужбовців та членів їх сімей;**

2) «Про Національне антикорупційне бюро України» та передбачено:

- збільшення граничної чисельності Бюро на 800 осіб (з 700 до 1500 осіб), з них 500 осіб начальницького складу.

Запропоновані зміни призведуть до значних бюджетних витрат. Зокрема, **додаткова потреба в коштах на утримання додаткової чисельності працівників Бюро у частині видатків на оплату праці з нарахуваннями за діючими нормами становитиме щонайменше 930,0 млн грн щорічно.**

Крім того, питання щодо збільшення граничної чисельності Бюро доцільно розглядати за фактом його укомплектування. Так, за інформацією Бюро, фактична чисельність працівників на 01.01.2020 становила 649 осіб, некомплект до затвердженої – 51 особа;

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 20B4E4ED0D30998C04000000CA752C00C4327900

Підписувач Пліс Геннадій Володимирович

Дійсний з 10.09.2019 0:00:00 по 10.09.2021 0:00:00

Міністерство фінансів України

10020-08-3/2667 від 29.01.2020

- **збільшення величини прожиткового мінімуму, з якого розраховується посадовий оклад працівників Бюро**, зокрема, для керівників Головного (Другого) підрозділу детективів – з 30 до 35 прожиткових мінімумів (з 63,1 до 73,6 тис. грн) та відділу підрозділу детективів – з 22 до 26 прожиткових мінімумів (з 46,2 до 54,6 тис. гривень).

Разом з тим проектом Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення передумов для підвищення прожиткового мінімуму» (реєстр. № 2720 від 13.01.2020) передбачено встановити посадові оклади для працівників та осіб начальницького складу Бюро у кратних розмірах до мінімального розміру посадового окладу, встановленого на 1 січня календарного року;

- **підвищення удвічі розмірів посадових окладів для негласних працівників Бюро** у період виконання ними спеціальних завдань з розкриття злочинної діяльності;

- **виплату працівникам Бюро** (включаючи державних службовців) **одноразової грошової допомоги у разі інвалідності** або часткової втрати працездатності без установлення інвалідності під час виконання службових обов'язків **у розмірі і на умовах, визначених для поліцейських** (зокрема, це 70 – 400 прожиткових мінімумів для працездатних осіб на 1 січня календарного року, в якому прийнято рішення про виплату, або 147,1 – 840,8 тис. грн у 2020 році);

- зарахування до стажу служби на посадах начальницького складу в Бюро служби в поліції, військової служби в Збройних Силах України, Держприкордонслужбі, Нацгвардії, УДО, Цивільній обороні України, внутрішніх військах МВС та інших військових формуваннях, СБУ, СЗР, Держспецтрансслужбі, органах внутрішніх справ, часу роботи в органах прокуратури і суді, часу перебування на посадах державних службовців, часу перебування працівників у відпустці по догляду за дитиною, періоду, коли працівник не працював з поважних причин, тощо;

- **створення Комісії з проведення зовнішньої оцінки (аудиту) ефективності діяльності Бюро у складі 3 осіб**, які призначаються Урядом, **з виплатою цим особам винагороди у розмірі посадового окладу Директора Бюро** (50 прожиткових мінімумів або 105,1 тис. грн на одну особу у 2020 році), **відшкодування витрат на проживання в Україні та переїзд**, якщо член Комісії не проживає постійно в Україні, а також організаційно-технічне забезпечення діяльності Комісії **за рахунок коштів Секретаріату Кабінету Міністрів України**;

3) «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», якими передбачено, зокрема, **особам начальницького складу Бюро надати право на пенсію за вислугу років**.

Прийняття запропонованих змін призведе до розширення кола осіб, які матимуть право на отримання пенсії за вислугу років, та потребуватиме додаткових видатків з державного бюджету на пенсійне забезпечення.

Зважаючи на наявність дефіциту Пенсійного фонду, який покривається за рахунок коштів Державного бюджету України, пропонуємо питання пенсійного

забезпечення осіб начальницького складу Бюро вирішувати відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»;

4) «Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ і деяких інших осіб та їх соціальний захист» та передбачено надання особам начальницького складу Бюро статусу ветеранів з відповідним поширенням на них положень цього Закону, зокрема надання пільг щодо 50% знижки плати за користування житлом (квартирної плати) та плати за комунальні послуги, безоплатного користування закладами охорони здоров'я Міноборони, СБУ, МВС та інших органів, безоплатне придбання ліків, безоплатне зубопротезування, санаторно-курортне лікування з пільговою оплатою вартості путівок тощо.

Також **передбачено поширення зазначених соціальних гарантій на осіб начальницького складу Бюро** (зміни до Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України»), що є необґрунтованим і не може бути підтримано.

Слід відмітити, що наразі питання надання медичної допомоги у військово-медичних закладах і взаєморозрахунків за неї врегульовано постановою Кабінету Міністрів України від 18.10.1999 № 1923, дію якої поширено на осіб начальницького складу Бюро (постанова Уряду від 02.11.2016 № 782).

Крім того, в умовах необхідності упорядкування надмірно розгалуженої системи пільг, забезпечення її адресності, **вважаємо недоцільним та економічно необґрунтованим прийняття будь-яких змін до законодавчих актів України, що розширюють перелік пільгових категорій громадян** (зокрема, особами з високим рівнем оплати праці) та збільшують видатки державного бюджету.

Надання соціальних гарантій громадянам за рахунок коштів державного бюджету має здійснюватися комплексно з урахуванням фінансових можливостей держави та забезпечення своєчасним і у повному обсязі фінансуванням уже прийнятих рішень щодо соціального захисту населення.

Ураховуючи наведене, наразі найбільш актуальними є питання підвищення рівня соціального захисту та грошового забезпечення військовослужбовців як передбачено Програмою діяльності Кабінету Міністрів України, насамперед, які беруть безпосередню участь в ООС.

Так, у 2019 році мінімальний розмір грошового забезпечення військовослужбовця за контрактом першого тарифного розряду першого року служби у Збройних Силах України становив 10,0 тис. грн, що на 45,5 тис. грн менше середнього розміру грошового забезпечення особи начальницького складу Бюро (55,5 тис. гривень).

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація положень законопроекту вплине на показники бюджету.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Реалізація положень законопроекту потребуватиме додаткових видатків з державного бюджету на утримання додаткової чисельності Бюро, підвищення розмірів посадових окладів працівників Бюро, виплату одноразової грошової допомоги у разі інвалідності/часткової втрати працездатності, пенсійне забезпечення,

надання пільг, а також на забезпечення діяльності Комісії з проведення зовнішньої оцінки (аудиту) ефективності діяльності Бюро.

Так, лише на оплату праці з нарахуваннями за діючими нормами для утримання **додаткової чисельності працівників Бюро додаткова потреба в коштах становитиме щонайменше 930,0 млн грн щорічно.**

Крім того, додаткових бюджетних коштів потребуватиме забезпечення нових працівників Бюро речовим майном, спецзасобами, спецтехнікою тощо.

Разом з тим ініціатором законопроекту не надано фінансово-економічних обґрунтувань та розрахунків.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізація положень законопроекту потребуватиме додаткових видатків з державного бюджету, у тому числі на 2020 рік, джерела покриття яких відсутні.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Згідно з Прикінцевими положеннями законопроекту Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Відповідно до пункту 3 статті 27 Бюджетного кодексу України Закони України, які впливають на показники бюджету (зменшують надходження бюджету та/або збільшують витрати бюджету) і приймаються після 15 липня року, що передуює плановому, вводяться у дію не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим.

Крім того, суб'єктом законодавчої ініціативи відповідно до частини третьої статті 91 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» та частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України до законопроекту не додано фінансово-економічних обґрунтувань та розрахунків, а також пропозицій щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Законопроект не підтримується як такий, що не відповідає загальним підходам у частині формування єдиної державної політики з питань оплати праці та соціального захисту громадян, а також не узгоджується з нормами Бюджетного кодексу України та призведе до розбалансування державного бюджету.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Геннадій ПЛІС